

Andrius Kavaliūnas, VU Medicinos fakulteto doktorantas.

2001-2007 m. mokėsi VU Medicinos fakultete, įgijo visuomenės sveikatos bakalauro ir magistro (CUM LAUDE) kvalifikacinius laipsnius. Pabaigus magistrantūros studijas, toliau tęsė studijas doktorantūroje. Jo rengiama disertacijos tema „Alergijos maistui paplitimas tarp Vilniaus miesto gyventojų“ įgyvendinant ir vykdant tarptautinį projektą Lietuvoje – „EuroPrevall“ (angl. *The Prevalence, Costs, and Basis of Food Allergy across Europe*). Vilniaus universitetas yra šio projekto partneris, pagrindinis tyrimo koordinatorius Lietuvoje – prof. habil. dr. Rūta Dubakienė, įgyvendinant projektą taip pat dalyvauja VU Medicinos fakulteto mokslininkai – prof. dr. Rimantas Stukas, doc. dr. Genė Šurkienė.

Šiuo tyrimu siekiama ištirti sąveikas tarp maisto patekimo į organizmą, jo metabolizmo, imuninės sistemos veiklos, genetinio fono ir socioekonominių veiksnių, bei nustatyti esminius rizikos veiksnius maisto sąlygotoms ligoms ir alergijoms atsirasti ir sudaryti rizikos veiksnių bendrą Europos duomenų bazę. Įgyvendinant šį projektą siekiama integruoti gautus duomenis įvairių priemonių, reikalingų mokslininkams, sveikatos specialistams, politikams, įstatymų kūrėjams, gydytojams ir pacientams, vartotojams, taip pat maisto pramonei ir biotechnologijoms, kūrimui, kurios padėtų efektyviau valdyti maisto alergijas bei jas sukeliančius alergenų.

Projekte dalyvauja 67 partneriai iš 24 šalių: 17 ES šalių, Šveicarijos, Islandijos, o taip pat Ganos, Naujosios Zelandijos, Australijos, Rusijos, Kinijos ir Indijos, teikiančios šiam projektui įvairių kultūrų, mitybos įpročių ir aplinkos spektrą. Projekto įgyvendinamas nuo 2005 m. birželio mėn., oficialiai baigtas 2009 m. gruodį, tačiau projekto metu gauti duomenys vis dar analizuojami, rengiamos mokslinės publikacijos. Pagrindinis projekto koordinatorius – Maisto tyrimų institutas (angl. *Institute of Food Research*) Jungtinėje Karalystėje. Šis tyrimas yra vienos iš prioritetinių Europos Komisijos 6-osios Bendrosios programos 5-o projekto „Maisto kokybė ir saugumas“ sudėtinė dalis, įvardinta tema 5.4.2. „Su maistu susijusių ligų ir alergijų epidemiologija“ integruotas projektas.

Nagrinėjant alergijos maistui paplitimo klausimus gauti duomenys paskelbti 4 mokslinėse publikacijose (žr. žemiau), dar vienas straipsnis anglų k. yra parengtas spaudai, ateityje, toliau analizuojant surinktus duomenis, planuojama paskelbti daugiau susijusių duomenų:

- Kavaliūnas A, Šurkienė G, Dubakienė R, Stukas R. Alergijos maistui epidemiologija: rizikos veiksniai, paplitimas, reikšmė. Visuomenės sveikata. 2010;4(51):35-44.
- Dubakienė R, Kavaliūnas A, Šurkienė G, Stukas R, Jakutyte A. Vilniaus apskrities mokyklų administracijos ir slaugytojų samprata apie maisto alergijas. Visuomenės sveikata. 2010;1(48):75-82.
- Šurkienė G, Kavaliūnas A, Dubakienė R, Stukas R, Dabravolskytė L. Vaikų, kurie serga maisto alergija, gyvenimo suvaržymai jų motinų vertinimu. Visuomenės sveikata. 2010;3(50):77-89.
- Dubakienė R, Šurkienė G, Stukas R, Pirmaitytė-Vilesko J, Kavaliūnas A. Food allergies among 5th-9th grade schoolchildren in Vilnius (Lithuania). Ekologija. 2008;54(1):1-4.

Taip pat parengti ir pristatyti pranešimai:

- „Prevalence of self-reported adverse reactions to food among Vilnius city primary schools children“ 2010 m. rugsėjo 23-25 d. Tartu, Estijoje, vykusioje Baltijos šalių visuomenės sveikatos konferencijoje „Baltic Public Health Conference 2010 – Accomplishments and Challenges“, kurią organizavo Tartu universitetas, Estijos nacionalinis sveikatos plėtros institutas, Estijos socialinių reikalų ministerija (konferencijoje standinis pranešimas išrinktas geriausiu ir apdovanotas specialiu prizu).
- „Maisto alergijų paplitimas tarp Vilniaus miesto pradinių mokyklų mokinių“ 2010 m. balandžio 7 d. Kaune vykusioje 3-iojoje nacionalinėje mokslinėje konferencijoje „Mokslas – žmonių sveikatai“, kurią organizavo Kauno medicinos universitetas.
- „Epidemiology of food allergy among children in Vilnius (Lithuania)“ 2008 m. gegužės 14-17 d. Berlyne, Vokietijoje, vykusiame 7-ajame EuroPrevall Kongrese.
- „Epidemiology of food allergy: progress in Vilnius (Lithuania)“ 2007 m. spalio 16-19 d. Varšuvoje, Lenkijoje, vykusiame 6-ajame EuroPrevall Kongrese.
- „EuroPrevall Epidemiology Study – Vilnius Report“ 2007 m. spalio 2 d. Amsterdamo, Olandijoje, vykusiame EuroPrevall WP 1.2 grupės tyrėjų ir koordinatorių susitikime.

Kiti darbai:

- Ščeponavičius A, Ašoklienė L, Kavaliūnas A. Visuomenės sveikatos priežiūros plėtra savivaldybėse. Nacionalinės sveikatos tarybos metinis pranešimas „Urbanizacija – naujausi iššūkiai žmonių sveikatai“. 2010:65-69.
- Kavaliūnas A. We invite You All to the XII World Congress on Environmental Health “New Technologies, Healthy Human Being and Environment” in Vilnius 21-27th May 2012. Environment & Health International. 2010;12(1):7-8.
- Baubinas A, Kavaliūnas A, Stukas R, Žagminas K, Šurkienė G, Montvilienė V. Suaugusiųjų dirbančių Vilniaus miesto gyventojų mitybos savivartė ir mitybos įpročiai. Visuomenės sveikata. 2009;2(45):46-52.
- Montvilienė V, Kavaliūnas A. Vaikų sveikatos stiprinimas ir žalingų įpročių prevencija Vilniaus mieste. Lietuvos higienistų ir epidemiologų sąjungai – 120 metų. Patirtis – Problemos – Sprendimai. Lietuvos higienistų ir epidemiologų sąjungos leidinys. 2007:51-60.
- Montvilienė V, Kavaliūnas A. Širdies ir kraujagyslių ligos ir jų rizikos veiksniai sergančiųjų arterine hipertenzija išaiškinimas ir savikontrolės principų mokymas Vilniaus mieste. Lietuvos higienistų ir epidemiologų sąjungai – 120 metų. Patirtis – Problemos – Sprendimai. Lietuvos higienistų ir epidemiologų sąjungos leidinys. 2007:61-73